

Tone Gaspari:

Noč

Oblaček se je potresel. Nato je zletel kakor ptica. Preplašena sta otroka vzkliknila. Črnolaska pa ju je tesno pritisnila k sebi ter jima pošepetala: »Ne bojta se! Jaz sem z vama!« Kakor veter so leteli kvišku. Nekatere zvezde so že gorele kakor kresovi. Luna se je večala, večala. Nazadnje je zakrila vse nebo

Čim nižje so se spuščali, tem bolj sta se čudila otroka. Kmalu sta razločila v tem morju grbe in vdrtine. In ko se je oblak še bolj znižal, sta mislila, da se spuščajo res proti domačim goram in dolinam. Ali že so se spet zazibali. Oblak se je ustavil. O, čuden svet! Nikjer ljudi in hiš, nikjer ptičkov, nikjer rož, nikjer vode. Povsod mrtva, pusta tišina.

Črnolaska je izstopila. Izvila je iz svoje halje otroka in ju postavila na tla. Oblak je izginil, kakor bi se razkadila

zlate plošča. Pod oblakom ni bilo več zemlje. Mimo so švigale zvezde kakor razžgane baklje. Oblak pa je s črnolasko in z otrokoma bliskovito hitel, hitel...

Nenadoma se je zablistalo. Tinčka in Jerico je zbodlo v oči. Še drugič, tretjič... Nato sta oba začutila, da oblak prav počasi pada. Pod njima je ležalo nekaj kakor razsvetljeno morje. Tinček je pokazal doli:

Tja pojdimole!

»Saj gremole!« je pokimala črnolaska.

megla. Tedaj je ljubeznivo izpregovorila črnolaska:

»Tinček in Jerica, čutjta me! Vse, kar sta videla iz mojega voza, je moje. Jaz sem črnolaska. Noč. Tu pa, kjer zdajle stojita, ni več moje posestvo. Vendar ostanemo skupaj, da vaju bom tod vodila. Čuda bosta videla nocoj!«

Prijazno je govorila črnolaska. Noč. Toda Jerici je bilo hudo. V srcu jo je bolelo po materi in očetu in domu. Stisnila se je k Tinčku: »Ljuba Noč, pro

sim te, pelji naju domov! Nama je tako hudo!»

Noč je pogladila oba z mehko roko po licih: »Nič se ne bojtal Čuvala va-ju bom!»

Nekje zadaj je takrat zašumelo. Obrnili so se vsi trije. Iz odprtine v najbližji gori so zarohnele jezne besede. Tinček in Jerica sta se oprijela Noči. A Noč je glasno prosila:

»Luna, gospodarica moja, prosim, po-kaži nam vsa čuda, ki jih skrivaš v sebi! Razodeni nam svojo preteklost!»

Iz odprtine je vprašal globok glas:

»Koga vodiš s seboj? Na moja tla ni še stopila človeška noga!»

»Dva zemljana — otroka sta. Sama si ju ob rojstvu povabila k sebi. Prosim, sprejmi ju v svoje kraljestvo!»

Iz odprtine je prilezla zgrbljena postava, podobna stari ženski. Na glavi so se ji kuštrali zmršeni lasje, namesto oči so zijale črne vdrtine. Počasi je pri-krevljala starka bliže in z votlim glasom spregovorila:

»Še nikogar nisem sprejela z zemlje! Vidva sta dobra in srečna otroka, zato bosta moja gosta v nočojšnji čudežni noči!»

Pokazala je nato okrog sebe vso pu-sto okolico.

»Poglejta, otroka!» je glasno nadaljevala, da je povsod odmevalo. »Poglejta to skalovje, te razpoke, te vdrtine! To je moje današnje kraljestvo! Ni ljudi, ni živalic, ni rožic — vse tiho, vse mrtvo. Pusto je, kajne pustol Vidva sta mislila drugače o moji zemlji, vem. O, nekoč je bilo takol! Tudi sama deveta dežela ni bila lepša od mojega kraljestva. Kmalu bosta videla vso nekdanjo mojo krasoto.»

In obrnila se je starka k Noči:

»Noč, tam pri odprtini najdeš oblačila za otroka. Obleci ju, potem ju sprejemem v svoje dvorane!»

Odlezla je spet starka in izgimila v gori...

Takoj je odvedla Noč Tinčka in Jerico k vhodu.

Najbližja skala se je odmaknila in zadaj sta se prikazali na niti dve obleki. Noč je vzela najprej srebrnkasto krilce. Oblekla je urno Jerico. Bratec jo je občudoval in se ji smejal.

Ko je Noč še Tinčka preoblekla, sta otroka drug drugega dolgo ogledovala in nista mogla verjeti, da sta res bratec in sestra. Skoraj sta pozabila na svojo dolino. Pomagala sta Noči, ko jima je natikala nogavice in čevljičke. V Jeričine lase je vdela rdečih rož, ki so

zrastle tedaj iz tal. Tinček je bil ves podoben mlademu kraljeviču. Še lepša je bila Jerica v nabranem krilcu, v srebrnih čevljičkih in z rdečimi rožami v laseh.

»Kako si lepa, Jerica!» je povedal Tinček sestri.

»Mhm! Ti tudi!» se je dobro zdelo Jerici.

Komaj sta to otroka izrekla, je zabrnelo po vsej gori, kakor bi udarjali bobni in činele. Ogromna skalnata stena se je do kraja razklenila... o, Tinček in Jerica sta ostrmela! Zdelo se jima je, ko sta zagledala pod seboj zlato dvorano, da potapljata oči v kresno solnce.

(Dalje prihodnjo nedeljo)

Hiša v gozdu

Siromašen drvar je živel s svojo ženo in tremi hčerami v mali koči ob robu samotnega gozda. Ko se je nekega jutra spet odpravil na delo, je rekel svoji ženi: »Pošlji mi kosilo po najstarejšem dekletu v gozd, drugače ne bom z delom gotov. In da bi se ne izgubila, vzamem s seboj vrečico prosa in ga, gredoč, natrosim na pot.»

Ko je stalo solnce sredi gozda, se je drvarjeva hčerka odpravila s kosilom na pot. Toda poljski in gozdni vrabci, kosi, ščinkovci in drugi ptiči so proso že pozobali in tako ni mogla deklica najti sledu. Šla je naprej na slepo srečo, solnce je že zašlo in nastala je noč. Drevje je šumelo v temi in sove so skovikale. Deklica je bilo strah. Tedaj je zagledala v daljavi huč, ki se je svetlikala skozi drevesa.

»Tam stanujejo prav gotovo ljudje,« si je mislila, »in tam dobim gotovo prenočišče.« Šla je proti luči in kmalu je prišla do hiše. Potrkala je na vrata in hrupav glas je zaklical: »Naprej!»

Deklica je stopila v sobo in zagledala pri mizi sivolasega moža, čigar bela brada je segala do tal. Pri peči so ležale tri živali: petelinček, kokoška in šekasta krava.

Drvarjeva hčerka je starcu povedala, kako in kaj se ji je pripetilo in prosila prenočišča. Mož je dejal:

»Kaj pravite k temu petelinček moj lepi, ti lepa kokoš, pa ti šekasta krava?»

»Smuk!» so odgovorile živali, kar je gotovo pomenilo: »Me smo zadovoljne,« ker je starček rekel na to: »Tu je vsega v izobilju, pojdi v kuhinjo in skuhaj nam dobro večerjo.»

Deklica je dobila v kuhinji vsega, česar je bilo treba in je skuhala prav dobro jed. Na živali ni mislila. Nesla je polno skledo na mizo, sedla k staremu možu in se z njim najedla do sittega. Potem je rekla, da je utrujena in da bi rada šla spat. Živali so odgovorile:

»Ž njim si jedla,
ž njim si pila;
nas vse si pozabila
glej, kako boš noč prebila.«

Tedaj je rekel starec: »Pojdi po stopnicah v gornje nadstropje, tam dobiš sobo z dvema posteljama. Postelji, pogrnj snažne rjuhe. Pozneje pridem spat tudi jaz.«

Ko je deklica vse tako storila, je legla spat in takoj zaspala. Čez nekaj časa je prišel za njo starec, posvetil z lučjo v njen obraz in zmajal z glavo. Nato je odprl v tleh skrivna vrata in deklica je s posteljo vred padla v klet.

Drvar je prišel pozno zvečer domov in se hudoval na ženo, ki ga je pustila ves dan brez jedi. Žena je dejala, da je poslala hčerko s kosilom, ki se je pa gotovo v gozdu izgubila.

Jelo se je šele daniti, ko je drvar že vstal in rekel ženi, naj mu kosilo pošlje z drugo hčerko. Vzel je vrečico z lečo, ki je večja od prosa ter jo trosil po poti, da bi hčerka videla, kod je šel oče.

Ko je deklica šla s kosilom, je že vsa leča izginila. Ptice so jo pozobale kakor prejšnji dan proso. Deklica je tavalala po gozdu do večera. Ko je nastala noč, je prav tako prišla v ono hišo, kakor prejšnji dan njena sestra in prosila prenočišča.

Napravila je večerjo, ki sta jo s starcem pojedla. Živalim ni dala ničesar. In ko je zaspala, je prav tako odprl

starec skrivna vrata in deklica je s posteljo vred padla v klet.

Tretje jutro je rekel drvar svoji ženi: Danes mi pošlji kosilo po naši najmlajši hčerki. Ta je bila vedno dobra in poslušna, gotovo bo našla pravo pot. Mati je vsa žalostna odgovorila: »Kaj, še najljubšega svojega otroka naj izgubim?«

»Nič se ne boj,« je rekel oče; »dekle je razumno in pametno; natrosim ji graha, ki je še večji od leče.«

Toda, ko je deklica prišla s košaro v gozd, so gozdni golobi že ves grah pozobali. Žalostna je tavalala po gozdu in mislila na očeta, kako je lačen in na dobro mamico, ki bo zaradi nje v skrbeh.

Ko se je stemnilo, je prišla pred ono hišo v gozdu kakor njeni sestri. Prijazno je prosila prenočišča. Ko so živali dejale »smuk«, je deklica pristopila k njim, pobožala petelinčka in kokoško po mehkem perju in šekasto kravo je popraskala med rogovi. In ko je pripravila večerjo in jo prinesla na mizo, je rekla:

»Jaz naj bi jedla, živalicam ubogim pa naj bi ne dala ničesar? Zunaj je vsega v izobilju, grem in jim prinesem.« Vzela je ječmena ter ga natrosila petelinu in kokoški, potem je še kravici prinesla polno naročje sena. »Naj vam dobro tekne, ljube živalice, in ko pojedete, vam prinesem še hladne vodice.«

Ko je živali nasitila in napojila, je sedla za mizo in jedla poleg starca. In ko je dolgobradec vprašal živali zaradi prenočišča, so dejale:

»Z nami si jedla,
z nami si pila
lepo nam postregla
lahka ti noč!

Ko je deklica postlala, je legla, odmolila in zaspala. Mirno je spala do polnoči. Tedaj je nastal v hiši nemir in ropot, pokalo je, vrata so se s truščem odprla, zdelo se je, kakor bi se stopnice podirale in naposled je treščilo, kakor bi se bila streha udrla. Deklica se je zbudila, a ker se ji ni zgodilo nič hudega, je spet mirno zaspala.

Ko se je zjutraj prebudila, je ležala v krasni sobi, vseokrog je bilo kraljevsko lepo. Posteljnjak je bil iz slonove kosti in odeja iz rdečega baržuna in na stolici zraven so bile z biseri obšite copate. Deklici se je zdelo, da sanja, pa so stopili trije bogato oblečeni slugi ter jo vprašali, česa želi. »Le pojdite,« je dejala, »hitro vsta-

nem, da pripravim starčku topel zajtrk in nakrmmim ljube živali.»

Tedaj je pogledala okrog sebe in videla ob vzglavju krasnega mladeniča, ki je rekel: »Jaz sem kraljevi sin, ki me je začarala hudobna čarovnica v starega sivega moža, ki je moral živeti samo v gozdu. Moje tri zveste slugo je pa začarala v petelina, kokoš in

PIRNAT

v kravo. In začarani bi bili še naprej, če ne bi bila prišla ti, ki si tako dobra ne samo z ljudmi, ampak tudi z živalmi. Nocoj opolnoči smo bili s tvojo pomočjo rešeni in gozdna hiša je postala spet kraljeva palača.« Potem je kraljič ukazal svojim slugam, naj grejo po drvarja in njegovo ženo, da bosta pri njegovi poroki z dobrosrčno deklico.

»In kje sta moji sestri?« je vprašala mlada nevesta.

V kleti sta zaprti, kstri pojedeta v gozd in bosta tako dolgo služili pri oglarju, dokler se ne poboljšata tako, da ne bosta puščali živali stradati.

Pavel Golia:

IZ PRAVLJICE »SRCE IGRAČK«

Pici-puci-pacica

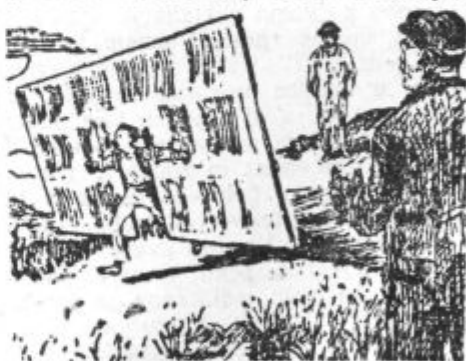
Jaz sem Pici-puci-pacica
iz fabrike, iz Nemčije,
dobla sem iglacica,
ki se nikdal ne lazbije.
Slečna, ki me bo imela
Vsa sem iz blaga, plav vsa.
Lahko mece me ob tla,
jaz ostanem zmelay cela.

Nemški slikar, ki ga štejemo med prve letalce

Malo ljudi ve, da se je slikar Arnold Böcklin ukvarjal razen s slikanjem tudi z letalstvom. Za ta sport je porabil dosti časa in denarja. Želel se je dvigniti z dolgočasne zemlje v višave. Pred vsem je opazoval, kako letajo ptice. Že v mladili letih je sestavil nekakšno letalo, ki je bilo v zvezi z balonom. Pozneje je napravil nov aparat, kjer je hotel uporabiti moč vetrov. Ta aparat je bil iz velikega okvira, kjer je bilo napeto platno. Le v sredi je bila odprtina za človeka. S tem letalom se je skušal njegov sin dvigniti v zrak, tako da je letel proti vetru. Delal je pa le večje skoke.

Ker se mu ni posrečilo, kar je želel, je napravil aparat brez motorja ptičje oblike, ki naj bi tudi letel proti vetru. Opazoval je letanje ptič ujed po zraku in prišel do prepričanja, da mora biti letalo težje od zraka, če noče, da ga bodo premetavali vetrovi kakor se jim bo zdelo. Zato je tudi preračunal krivulje, ki padajo v njih lističi papirja na tla. Med tem ko je prebival v Florenci, je napravil letalo, ki je pomenilo velik napredek proti dotodanjim izumom in je bilo v marsičem podobno današnjim.

Poskusil se je tudi na nekem strmem gorskem pobočju blizu Florence. Babjeverni ljudje so se križali, češ da je to vražje delo. Ko je nekega dne nevihta s točo uničila letalo, so rekli, da je to božja kazen. Leto nato ga je zopet zadela nesreča. Veter je uničil slabotno bambusovo ogrodje letalnih kril. Toda Böcklin svojih poizkusov vzlic visoki starosti — takrat mu je bilo 60 let — ni opustil. Vendar je bilo vse zaman. Vsak poizkus se mu je ponesrečil. Tako ni več doživel dne, ko so se njegove predrzne zamisli uresničile. Prvi polet v višavo se je posrečil šele nekaj let pozneje Otouu Lilienthalu.

Danilo Gorinšek:

Sreča

Če gre burja prek polja
čez dolé in gore,
toplo v izbi je doma,
kaj nam burja more?
Če bi žalost k nam prišla,
dnevi neveseli,
svetlo nam je v dnu srca,
kam bi žalost deli?

Belček in Murček

»Mamica, pusti naju na trg!« sta vselej prosila Peterček in Janezek, ki sta tako rada tekala po cestah malega dalmatinskega mesta. Z materjo sta prišla tja dol, ker je tam vse tako poceni in je zdravnik tako ukazal mamici, da se opomore po dolgi, nevarni bolezni. Če jima je dovolila, sta se ves dan klatila po ulicah.

Nekega dne pa sta prišla prav zgodaj. Kar pridrvela sta.

»Mamica!« sta vpila že od daleč, »daj nama hranilnik. Hitro, hitro, da ne bo prepozno! Pri mesarju so dobili dve jagnjeta in ju mislijo poklati! Hitro, hitro!«

Odprla sta hranilnik in stekla nazaj k mesarju, ne da bi bila preštela, koliko je v njem denarja. Ga bo že dovolj! Mesar jima je jagnjeta prodal in še nekaj novcev je ostalo. Z njimi sta kupila še dva ovratnika z zvončkom! Potem sta odvedla jagnjeta domov.

Se nikdar nista bila Peterček in Janezek tako srečna, kakor tisti dan, ko sta rešila jagnjeta mesarjevega noža. Takoj sta jima dala imeni. Enemu sta rekla Belček, drugemu Murček. Prvi je

bil bel kakor sneg, drugi črn kakor oglje.

Zdaj je bilo vseh štirih povsod dovolj. Po vrtu, po travnikih, še na ulicah.

Tako so minuli trije srečni dnevi. Vsi otroci v mestu so jagnjeta že poznali. Koliko nasvetov so dali!

»Soli jima morata dati!« je rekel eden izmed njih.

»In dosti kruha! Potem se vaju bosta še bolj navadila!« je pripomnil drugi.

Zdaj sta začela jagnjeta krmiti na vse pretege. Ves suh kruh, kar ga je bilo v hiši, sta jima znosila. Na neko skalo sta natresla soli in jagnjeta se od nje kar nista mogla ločiti. Zvečer je Belček pil, kakor bi se hotel utopiti.

Drugo jutro pa so ga dobili — mrtvega. Njegovo belo telesce je bilo hladno, zobe je stisnil in na gobčku se mu je nabrala pena. Oči so se mu stekleno svetile. Murček se je stiskal k njemu, kakor bi hotel njegove otrple ude ogreti.

Ko sta dečka to zvedela, sta skočila v hlev. Jokaje sta pokleknila na tla: »Ubog Belček! Zbudi se Belček!«

Toda Belček ju ni več čul. Vrtnar ga je hotel vzeti s seboj. Peterček in Janezek mu ga nista hotela dati. Položila sta ga na vrtu pod drevo. Tako je ležal v njegovi senci do poldneva. Murček se ni ganil od njega. Ko je postal lačen, se je le toliko oddaljil, da je namulil nekaj trave, potem pa se je spet vrnil k mrtvemu tovarišu. Toda medtem sta ga Peterček in Janezek že odnesla. Iskal ga je povsod, po vrtu, po travniku, na morski obali. Zaman.

Dečka sta skopala globoko jamo. Vanjo sta položila uhovega Belčka in ga obsula z rožami. Srce ju je bolelo, ko so ga pokrile prve lopate prsti.

Murček je med iskanjem prišel celo v hišo in pri večerji je žalostno ležal med Peterčkom in Janezkom. Šele pozno zvečer sta ga odnesla v hlev...

Zadaj na vrtu pa je tik za zidom majhen grob in pogosto hodita Peterček in Janezek tja. Ne moreta pozabiti nežnega malega Belčka, ki sta ga pokopala.

Izbruh gejzira

Kdor obišče domovino velikih gejzirjev na Islandu, bo razočaran, ko bo videl gorato deželo, polno strašnih puščav, kjer bo le redkokje srečal drevo. Med zapuščenimi, z ledom pokritimi gorami drve po soteskah reke, ki izvirajo pod ledenim oklepom gora. Sredi puščave pa naletimo na enega največjih čudežev sveta, na »veliki gejzir«.

Zdaj je še vse okoli njega mirno. Si-vo ognjeniško žrelo je na vrhu vdolbeno in ta vdolbina vodi v velike globine pod zemljo. V njej vidijo obiskovalci čisto, zelenkasto vodo. Ta vdolbina pa ni nič drugega kakor navpičen rov, ki je v zvezi z vročo ognjeniško notranjostjo zemlje. Torej nekakšen lonec. Voda je mirna, nenadoma pa se začne bočiti navzgor in z dna se dvignejo veliki mehurji, ki se na zraku razpočijo in vržejo vodo več metrov visoko. Kmalu je vsa okolica Gejzira v so-paro zavita.

Ves prestrašen se vsak obiskovalec unakne. Iz globin se oglasi zateglo bobnenje. Ali je spodaj pekel? Tedaj se voda v vdolbini spet dvigne, toda s tako silo, kakor bi jo pihnil orjahn, vr-tinec nastane in valove poganja čez rob.

Nenadoma pa se spusti curek več metrov visoko v zrak in potem čedalje višje. Tam se razprši v majhne, leske-čočke se vodne bisere. Kmalu zagledamo drugi curek, še višji, in še tretji, še dosti višji. Iz kotla se dvigne sopara in ovije stebre vode, da jih varuje kakor anež varuh pridnega otroka.

Zdaj pa je videti, kakor bi se duh v notranjosti oddihoval. Zamolkel sunek požene vodo, pomešano s kamenjem, še višje, potem pa nenadoma vse po-neha, kakor bi se visoko poslopje podr-lo. Presenečen gledalec vidi spet mirno, zelenkasto vodo.

Kako si lahko razlagamo ta prirodni čudež? Čuli smo že, da vodi rov v no-tranjost zemlje. Ogenj v notranjosti razbeli vodo do vrelišča. Sopara, ki pri tem nastane, se hoče sprostiti, to da hladnejša voda nad njo jo zadržuje. Časih se pač posreči, da jo odrine stran in zmanjša njen pritisk. Tedaj je upor vode že dosti manjši in sopara vrže z veliko silo še preostalo vodo navzgor. Ta voda se deloma ohlajna vrne, naj-več pa je nadomeste podzemeljski gej-zirjevi dotoki. Potem se vnovič segre-je in čez 24 do 30 ur naš lonec spet prekipi.

Nekateri gejzirji imajo smešna ime-na. Enemu pravijo »Lonec masla«, dru-gemu pa »Točni«.

Gejzirji pa niso samo na Islandu. Pre-cej jih je v Yllowstonskem prirodnem parku v Ameriki.

Zakaj rastline pozebejo

Vsako zimo uniči slana dosti rastlin. Zaradi nizke temperature zamrzne vo-da, ki je sestavni del vsake rastline. To se zgodi tako, da led, ki zavzema več-jo prostornino kakor voda, rastlinsko celico raztrga. Zamrznjenje pa rastlin ne uniči vselej. Nekatere ga res ne mo-rejo prenesti (listi vinske trte, krom-pirjevi gomolji itd.), drugim pa ne ško-duje dosti. Voda v rastlinah zamrzne šele pri nekaj stopinjah pod ničlo, ker ji je primešano nekaj soli, ki znižajo zmr-zišče vode.

Zamrzla tla so za rastline zelo ne-varna. Če je zima huda, pozebejo vse rastline, ker zamrzne voda tako globo-ko v tleh, da je rastline s svojimi ko-ninami ne morejo več srkati. Dostikrat zamro rastline šele takrat, ko se za-čne sneg topiti. Solnce jih izsuši, nove vode pa ne morejo dobiti, ker je v zemlji še izpremenjena v led.

Priroda je podarila svojim rastlin-skim otrokom več pripomočkov, da se ubranijo pozebljenja. Naj vam jih samo nekaj naštejemo. Enoletne rastline pre-zimujejo zmeraj v obliki trdega seme-na, ki prenese brez škode tudi hud mraz. Drugim odmre gornji del, ki se-ga iz zemlje in žive le korenine. Samo popje, ki je tik nad zemljo ali pa pod njo, ostane živo. Tudi listnata drevesa izgube svoje zelenje, da se ne izsuše. Popje je med mrazom pokrito s smole-nim oklepom, ki ga varuje. Uvelo listje na tleh varuje korenine, da ne pride do njih prehud mraz. Drevje, ki je poleti in pozimi zeleno, pa uravnava dovaja-nje vode na poseben način.

Vendar pa ta samoobramba vselej ne zadošča, posebno kadar je malo snega in dosti mraza. Takrat pomore-jo ljudje. Po vrtovih vidimo, kako pokriva-jo vrtnice z listjem in vejami. Ko-renine pokrijejo z gnojem in prstjo. In ti propomočki rešijo najboljstljivejše rastline.

Kaj pišejo Jutroučki?

Moja najljubša prijateljica je Lida, hčerka vrtnarja v Slovenski Bistrici. Nekoč sva se skupaj sankali. Ko pa sem sedla na sanke in se peljala po strmini navzdol, sem se prevrnila in precej trdo priletela v sneg. Udarila sem v jok, toda že je bila dobra prijateljica pri meni in me naglo pobrala. Zato jo zelo cenim.

Milica Justinek, učenka v Slovenski Bistrici

Moja največja prijateljica Alenčica mi je zelo draga, ker mi je pri nesreči takoj prihitela na pomoč. Pred Vsemi svetimi smo na pokopališču čistili grobove naših pokojnih in padlih vojakov. Prišel je moj prijatelj, se naslonil na nagrobni kamen in ga podrli. Kamen je padel na mojo desnico in mi presekal kazalec. Tedaj mi je Alenčica prinesla vode in me odpeljala domov. Zato imam Alenčico najrajši.

Slavko Ferlin, uč. V. razr. v Preski, p. Medvode

Moj prijatelj Jožek je še majhen možek, sin je pekovskega mojstra. Zgodaj zjutraj vstane in takoj si vzame koš na rame. Dobro ga poznam in ga rad imam, ker je dobrega srca.

Radko Valentan, učenec, Maribor, Taborska ul. 11

Imam prijateljico Milico, ki jo poznam že dve leti. Ko sva nekoč sedeli ob vodi in čitali knjigo, mi je padla v ribnik. Jaz sem se jokala, ona pa ni premišljevala in šla po njo v vodo. Od takrat mi je Milica nadvse ljuba.

Lida Jančič, uč. IV. razr. osn. šole v Slov. Bistrici

Moj prijatelj je Artnak Friderik, stanujoč v Rožni dolini. Priljubljen se mi je s tem, ker mi večkrat pokaže kako domačo nalogo, pa tudi zato, ker ni več tako otročji kakor drugi.

Franc Mrevlje, uč. II. kl. gimn. v Ljubljani

Imam prijatelja Ivana, s katerim sem se seznanil prvi dan, ko sem začel hoditi v šolo. Ko sva šla nekoč iz šole do-

mov, nama je priteknel nasproti velik mesarski pes. Hotel sem bežati, pa me prime Ivan za ramo in reče: »Stoj, ne smeš bežati, ker s tem bi pokazal psu, da se ga bojiš in bi te popadel.« Uboagal sem Ivana, šla sva mimo psa, pa nama ni ničesar storil. Tako sva postala z Ivanom najboljša prijatelja.

Boris Milavec, uč. IV. razr. osn. šole Mahično

Napisati hočem o svojem prijatelju, zakaj mi je tako drag. Imam jih več, a eden mi je najdražji. Ko smo se poleti kopali, sem se nekoč začel potapljati. Eden izmed mojih prijateljev se je takoj pognal v vodo in me privlekel za lase na suho. Imam ga zelo rad in sem mu zelo hvaležen za rešitev.

Mihael Jutršek, uč. V. razr. v Dobu pri Domžalah

Minka Ude je moja najboljša prijateljica. Spoznala sem jo v I. razredu, kjer je bila najboljša učenka. Ko sva nekoč nabirali vijolice, jih je ona knalu imela cel šopek, jaz pa skoro nič. Ko je to videla, mi jih je podarila. V šoli vedno pomagava druga drugi. Imam jo najrajši izmed vseh učenk.

Mira Nadišar, uč. IV. razr. v Trzinu

Nekoč sva se s prijateljem Dušanom smučala po strmem bregu. Ko sem padel, je Dušan takoj priskočil k meni in mi pomagal v nesreči. Nato me je spremljal domov. Od tega časa sva z Dušanom zelo dobra prijatelja.

Dušan Kerševan, uč. III. razr. osnovne šole na Ježici

Imam prijateljico, ki jo nad vse ljubim. Nekega jutra sem na dvorišču spodrsnila in padla na koleno in se močno ranila. Vsa preplašena prihitel prijateljica k meni in me potolažila. Tedaj sem šele videla, kakó je dobra in zato sem jo tudi jaz vzljubila.

Erna Grzetič, uč. I. razr. mešč. šole v Mariboru

Moj prijatelj je sin ubogega mizarja. Rad ga imam zato, ker je izmed vseh mojih tovarišev najmirnejši. Ker oče nima mnogo zaslužka in mu ne more kupiti vseh šolskih potrebščin, mu večkrat kaj podarim, če le imam.

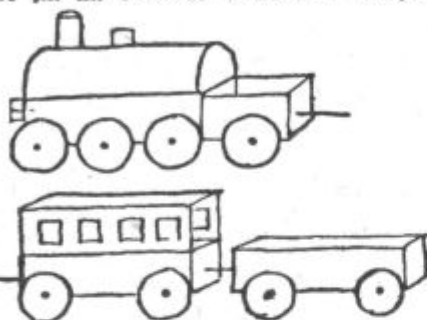
Anton Koren, uč. I. b. razr. v Trbovljah

Za spretnne roke

Vlak

Iz vžigalčnih škatlic lahko naredite lmeniten vlak, kakor ga vidite na sliki.

Kolesa za lokomotivo in vozove si narežete iz okroglega plutovega zamaška s prav ostrim nožičkom. Pritrđite jih na škatlice s tankimi čeblički

ali pa z iglami bucikami. Iz kartona naredite kotel za lokomotivo, dimnik, kakor tudi osebne vagonc. Lokomotivo in posamezne vozove zvežete med sabo z bucikami. Na ta način jih lahko priklõpate in odklopate kakor anese potreba pri »premikanju«. Železniške tìre pa si lahko kar s kreda narišete na mizo.

Prihodnjič Vam bom opisal, kako se naredi postajno poslopje in še marsikaj.

Kvadrat II

1	2	3	4
	n		
2	n	v	e
3		e	
4	t		

1. del obraza, 2. —, 3. živ organizem, 4. del materije.

Rešitev kvadrata I
1. svet, 2. vime, 3. Emil, 4. tele.

Rešitev dopolnjevalke
Sok.

Rešitev zlogovnice
Trbovlje—Hrastnik

Zlogovnica

Sestavl iz naslednjih 8 zlogov: al—čre—dvo—e—pe—rec—slo—zav v 4 besede: 1. Strojilo. 2. Izakov sin. 3. Vladarsko bivališče. 4. Evropsko gorovje, katerih začetne črke dajo ime za skupino živali, končne pa ime vrste živali v tej skupini.

Križanka

»Ljubljanski grad«

Vodoravno: 1. mesto pri Ljubljani, 3. trdilnica, 5. del voza, 6. glavno mesto dravske banovine.

Navpično: 2. mesto (srbohrv.), 4. domača žival, 7. predlog, 8. vzklík, 9. veznik, 10. zaimek (kazalni).

Dopolnjevalka

I

—ost
—pik
—meh
—rop
—brv
II

Vstavi namesto črtic črke, da dobiš besede drugega pomena, od I—II za ime naselbine.

Manica:

Zdravstvene zapovedi za otroke

(Z nekega ameriškega letaka)

Spi pri odprtem oknu in imej usta zavrta!

Tvoja teža je tvoja usoda! Tehtaj se od časa do časa in pogumno jed, da postaneš močan!

Redka juha ne napravi nikogar dobolega.

Pokaži vsaj toliko razuma kakor konj in pogumno jej ovseno kašo!

Snažna krema je dovoljena, toda ne utorpi se v njej!

Kdor ima v šoli dobro zdravstveno izkaznico, ima zdravo obličje. In to bi ti, mala gospodična, rada me!a.

Če moreš, položi vsak dan po eno jajce v svoje gnezdo!

Ne pij mleka ali kakava enkrat na teden, pij ga vsak dan!

Če si med glavnimi obedi lačen, zaužij kozarec vode, in nič več!

Upognjeno telo je kakor zmečkane hlače! Pokoncu!